

hurčki naredili je čreslovna kislina dober pripomoček zoper to nadležnost. Dalje se priporoča tudi ljudem, ki so volku podvrženi.

Piramida.

Na vseh vrtih, zlasti pa na šolskih vrtih in onih, na katerih je senca zaradi zelenjadi ali kaj drugega škodljiv, ne ugaja visokodebelno drevje. Ako pa primanjkuje uže tako na vrtu prostora, tedaj pa celo ne kaže visokodebelnega drevja saditi, ampak nizko in sicer polvisokodebelno ali pa pritlično drevje, ker to jemlje najmanj prostora, rodi najhitreje, daje najlepši sad in mu lahko vsak sam streže brez delavcev. Zlasti to zadnje je

velike vrednosti za vse one, ki se pečajo s sadjarstvom v zabavo in ki so vsled omike svoje v stanu pridobiti si potrebnih vednosti, kako oskrbovati pritlično drevje. Učitelju pa more biti pritlično drevje najboljše učno sredstvo, s katerim kaže, kako rezatev vpliva na drevje. Izmed vseh pametnih oblik, v katerih vzgojujejo pritlično drevje, zavzema prvo mesto piramida in sicer francoska, ka-

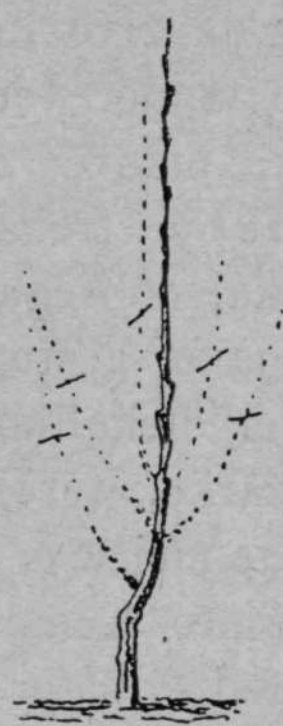

Podoba 25.

keršno kaže pod. 25. Piramida je pritlično drevo, ki ima le kakih 30 do 60 cm dolgo deblo, okoli katerega so okrog in okrog veje. Prave pritlične piramide so pa le tiste, ki so cepljene na slabo rastočo podlogo, t. j. jabolka na Ivanovo jablan, hruške pa na kutno. Pri tistih sadnih vrstah, ki se nečejo teh podlog prijati, cepimo najprej vrsto, ki se rada prime, in potem precej nekaj centimetrov višje tisto vrsto, iz katere vzgojimo krono.

Vzgoja piramide je sicer prav preprosta, vendar mora imeti vzgojitelj vsaj začetne pojme o rezatvi drevja

sploh. Za vzgojo piramide vsadi na dotično mesto podlogo, katero precej tudi cepiš, ali pa vsadi kar enoleten cepljenec. Vendar naj bode podloga cepljena blizu tal. V obojem slučaju vzgoji v prvem letu le en sam, a lep poganjek. Drugo leto skrajšaj to enoletno mladiko na 4

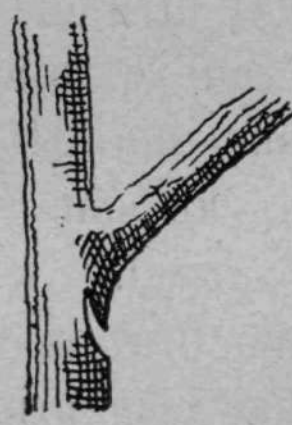

Pod. 26.

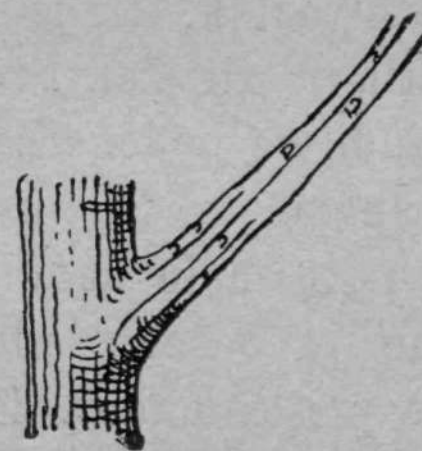
do 5 popov. Vsled tega skrajšanja poženo vsi popi, kakor kaže pod. 26. Najvišji poganjek, ki je navadno najlepši, nameni za glavno voditeljico, druge stranske vejice. Glavna voditeljica srka največ soka vase, zato jo je treba poleti z oščipavanjem v rasti zavirati ter spomladi močno skrajšavati. Stranskih mladik ne odščipavaj spomladi jih pa le prav malo obrezuj, vendar pa toliko, da se gotovo moreš nadejati poganjka iz najvišega popa, ki po daljšuje potem stransko vejico tako, kakor glavna voditeljica piramidno deblo. Sploh je gledati, da so si stranske vejice v rasti enake. Tistim, ki so preslabotne, pomagaš, če jim narediš nad izvirom

Pod. 27.

Pod. 28.

Pod. 29.

zarezo (glej podobo 27). potem dobivajo več soka in se krepe. Ako pa raste stranska vejica premočno, naredi ji zarezo pod izvirom (glej podobo 28.). in učinek je nasproten. Tudi stranske podolžne zareze v vejično lubad (glej podobo 29.), jej požive rast. Vse zareze naj sezajo do lesa.

Seveda s tem popisom piramidne vzgoje še ni povedano vse, zadostuje pa vendar za začetek. Nadaljnja vzgoja ravna se po pravilih rezatve, o katerih smo sem ter tja uže kaj omenili in bomo še večkrat kaj pisali.

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

78.

Na Laponskem.

(Dalje.)

Severni jelen je ves ustvarjen za severne mrzle kraje, zadovoljen je z najslabšo krmo, z mahom in z lišaji, in te krme si mora sam iskati in kopati izpod snega. Severni jelen je mnogo manjši od navadnega jelena, zelo okorne postave, ali trden na vso moč. Noge ima kratke pa močne, torej lahko nosi tovore, in tudi plava spretno, kar je potrebno v onih krajih, ki imajo toliko jezer. Sprednje parklje ima globoko preklane in navzgor zasukane, zadnja parkljica segata popolnoma do tal, kar mu jako zlajšuje hojo po snegu. Rogovi so *